

NOVIOPOSTA

In dit nummer

Birma/Myanmar

Machinestempels

Redactie:

J. Mulder

J. Spijkerman

Fotografie:

W.A. v.d. Wagt

Basis ontwerp:

L. Thijsen

Grafische vormgeving:

W. Resink

Expeditie:

F. Piers

Tolhuis 35-17

6537 NN Nijmegen

Tel. 024-3444208

92 Drie afdrukken met stempel Amsterdam Centraalstation in de periode eind september 1927 - 2 april 1928, met spiegelbeeldige N in StatioN, data resp. 23 september 1927, 21 december 1927, en 1 april 1928.

Postwaardestuk van India gebruikt in Birma (stempel RANGOON-G.P.O. SORTING). Verstuurd naar Konapet in India via Madras.

Birma, meer dan een spoorlijn

De laatste tijd is Birma, Myanmar zoals het nu heet, nogal in het nieuws. Allereerst de betogingen van de monniken en kortgeleden de storm Nargis. In Noviofista verschenen al diverse artikelen over dit land. Allereerst in 2000 in nummer 69 pag. 18-19 en onlangs 2 keer in 2007 (nummer 96 pag. 17 en nummer 98 pag. 18-19). Een goed moment om eens wat beter naar de filatelie van dit land te kijken.

Engelse periode

De Engelsen hebben het land in 3 fasen veroverd. In de eerste oorlog van 1824-1826 werden Arakan, het gebied langs de kust vanaf India, en Tenasserim, het zuidelijke kustgebied dat grenst aan Thailand, bezet. Tijdens de tweede oorlog van 1852-1853 werd de rivierdelta en de provincie Pegu veroverd. Uiteindelijk werd het noordelijke deel tijdens de derde oorlog van 1885-1886 veroverd. Alleen in de grensgebieden in het noorden bleef het nog onrustig.

Het gebied kreeg geen eigen status maar behoorde tot India. Er werden dus Indiase zegels en postwaardestukken gebruikt. Het hoorde postaal bij Bengalen. Pas op 1 april 1937 werden India en Birma van elkaar gescheiden. Dat betekende dan ook de eerste zegels, zegels van India met opdruk BURMA. Pas in november 1938 verschenen de eerste eigen zegels.

Zegel India met opdruk Burma

Gedurende de bezetting werden in eerste instantie Japanse zegels overgedrukt met nieuwe waarden. Daarna werden eigen zegels uitgegeven voor Birma, o.a. de Farmer-uitgifte. Hoewel het een goedkope frankierserie is, bestaan er reprints en vervalsingen van.

Japanse zegel voorzien van opdruk voor gebruik in Birma

Eerste eigen uitgifte van Birma

Japanse bezetting

Met Kerstmis 1941 bombardeerden de Japanners de hoofdstad Rangoon en begin 1942 werd Birma door de Japanners bezet. Samen met de Japanners trok het Burmese Independence Army op tegen de Engelsen. Zij dachten daardoor onafhankelijk te worden. Ze overdrukten de zegels met het beeld van een pauw, het symbool van Birma. Bekend zijn opdrukken uit Myaungmya, Pyapon en Henzada, waar vele vervalsingen van bekend zijn.

Typisch stempel uit Bengalen (B) met nummer 156 van Rangoon

"Peacock" opdrukken van het Burmese Independence Army. De rechter opdruk is duidelijk vals. De linkse is waarschijnlijk echt en de opdruk op de groene zegel waarschijnlijk vals.

Fragment met zegels uit de interim periode en opdruk in Birmees "Interim-Regering"

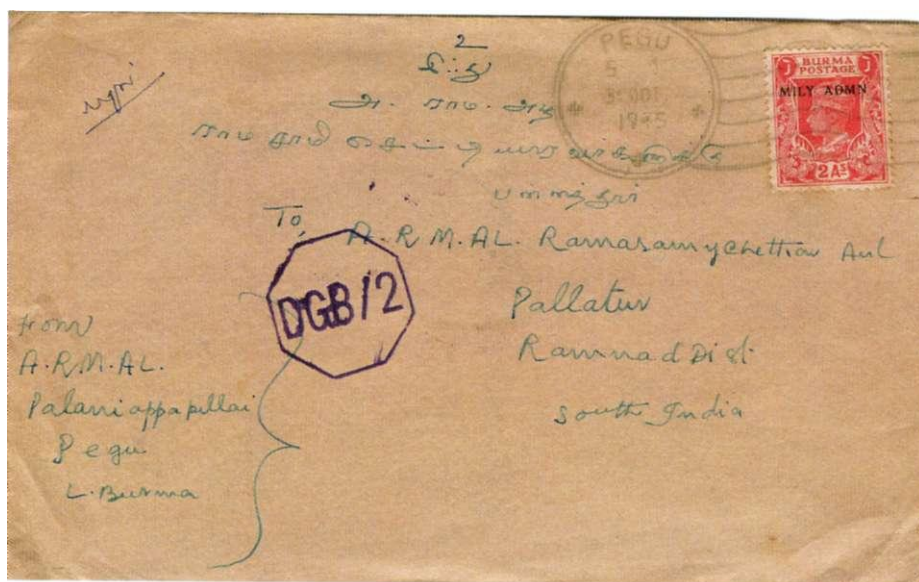

De zogeheten Farmer uitgifte. De perforatie werd niet al te netjes uitgevoerd zoals met name aan de linker zegel te zien is

links frankerzegel in de oude Indiase munteenheid, rechts in de nieuwe munteenheid

Brief met zegel uit de periode van de Militaire administratie. Links in paars een censuurstempel

Naar de onafhankelijkheid

Nadat de geallieerden Birma hebben heroverd, krijgen we eerst een periode van militaire administratie en daarna denken de Engelsen over te kunnen gaan tot de orde van de dag. Het Burmese Independence Army had echter op een bepaald moment de zijde gekozen van de Engelsen en wilde als tegenprestatie onafhankelijkheid. Na een overgangperiode vanaf 1 oktober 1947 werd Birma onafhankelijk op 6 januari 1948.

De zelfstandige staat

De onafhankelijkheid van Birma is geen succesverhaal. Op 19 juli 1947 werden een aantal belangrijke leiders van de toekomstige regering vermoord waaronder de nationale held Bogyoke Aung San. Voor hen werd een jaar later een serie zegels uitgegeven.

Rechts frankkeerzegel met de oude landsnaam "Socialistic Republic of the Union of Burma", links met de nieuwe landsnaam "Union of Myanmar"

In dit land gaan zaken niet zo snel. Pas een jaar na onafhankelijkheid verschijnt er een serie frankkeerzegels. Hetzelfde gebeurt als men januari 1953 een nieuwe munteenheid invoert. Pas na een jaar later komen er nieuwe frankkeerzegels.

In 1974 verandert de naam in Socialistische Republiek van de Unie van Burma. Vervolgens wordt in 1989 de naam gewijzigd in Myanmar. Deze naam komt van de oorspronkelijke naam van het land Myanma Naingngandaw.

J. Mulder

Literatuur

- Noviposta 69 pag. 18-19, De Birma spoorweg, H. Geurts
- Noviposta 96 pag. 17, Myanmar, J. Mulder
- Noviposta 98 pag. 18-19, Een nieuwe hoofdstad, een nieuw postkantoor, J. Mulder
- Burma postal history, Gerald Davis & Denys Martin
- The Burma Fantail, Newsletter & Journal of the Burma Philatelic Study Circle, diverse nummers
- Michelcatalogus Übersee Band 5 Asien 1991/92 (A-J)
- Forgotten Armies, Christopher Bayly and Tim Harper

Zegels ter nagedachtenis aan de vermoorde regeringsleiders